

PINTÉR JENŐ

*Társaságunknak 1933 óta elnöke.
folyóiratunknak huszonekét esztendőn át szerkesztője
a november nyolcadikára virradó éjtszaka meghalt.*

A vesztesség fájdalomtól megbénultan állottunk ravatala előtt. A gondolat, irodalomtörténetírásunk munkásait baráti egyesületben összehozni, munkásságukban segíteni, törekvéseiket irányítani; benne született meg, az ő kezdeményére vált valóra. Nem vezér akart lenni, a Társaság irányítását mesterének, Beöthy Zsoltnak a kezébe tette le, csak szeretet akart teremteni, amely egybefogja mindazokat, akik a magyar szellem irodalmi termését vizsgálják, és fórumot, ahol könnyen napvilágot láthat mindaz, ami a múlt és jelen magyar irodalmának tudományos megvilágítását szolgálja. Lelkesen vállalta a folyóirat szerkesztését, azt tűzvén ki maga elé, hogy abban az ország legtávolabbeső zugának érdeklődője is megtaláljon mindent, ami a magyar irodalom fejlődéséről a magyar szaktudományban és a magyar sajtóban megjelent. Es tágitani akarta az irodalomtörténeti kutatás és értékelés körét, megnyitván az előtt azt a kaput, amely az irodalomtörténeti vizsgálódás korhatárát Arany halálának érével lezárta.

De érezte azt is, hogy ennek a tudományos munkásságnak meg kell teremteni az előfeltételeit azzal, hogy irodalomtörténetírásunk eddigi eredményeit gondos rendszerezésben összefoglalja, megvalósítja Toldy Ferenc álmát: az egész magyar irodalmi fejlődést régigkísérő, minden tudományos eredményt regisztráló irodalomtörténetet. Csodálatra méltó kitartással, bámulatos munkabírással, kábító anyagismerettel feldolgozta irodalmunk történetét, előbb Kazinczy haláláig, majd két kötetes műben 1920-ig, utóbb hét hatalmas kötetben a XIX. század végéig. Ezekben megírta a magyar irodalomtörténet kézikönyvét, amelyet immár nem nélkülözhet senki, aki magyar irodalomtörténeti probléma megoldásához kezd hozzá.

Tudományos egyéniségét legjobban a lelkiismeretes ténytisztelet jellemzi. Művei adatokon épülnek fel, adatokat tárnak az olvasó elé, pártatlanságra és elfogulatlanságra törekvő lelkiismeretességgel. Tényekről akar tájékoztatni, ezért az a legfőbb célja, hogy olvasója lássa a tényeket, azoknak értékelésében pedig megismerje a szaktekintélyek megismerésre méltó ítéletét. Tanítani akar, mert élénk tár mindent, ami az irodalomtörténeti tudás kiépítéséhez szükséges, világosan, teljesen, a könnyű tájékozódást biztosító rendszerezésben. Az újabb magyar irodalomtörténettről tanítómestere volt.

De nemcsak mestere, barátja, lelkes bátorítója is. És vesztésünk ép eblen pótolhatatlan. Mert művei a kezünkben maradnak, mint nélkülözhetetlen alapadók; szíve azonban, amelynek annyi meleg felénkáramlását éreztük, amelyből csak a szeretet hajolt mindannyiunk felé, örökre elpihent. A mester itt marad köztünk könyveiben, a jóbarát elköltöztét könnyes szemmel gyászoljuk halálunkig.